

Ann Ideon
OÜ Hendrikson & Ko
ann@dge.ee

Teie 11.03.2026

Meie 27.03.2026 nr 3-4/890-2

Vastus pöördumisele

Austatud Ann Ideon

Esitasite Majandus- ja Kommunikatsiooniministriumile (MKM) küsimused seoses andmekeskuse rajamise ning selle ühendamiseks vajaliku 110 kV või 330 kV elektriühenduse kavandamisega, paludes hinnangut riigi eriplaneeringu (REP) algatamise eeldatava vajalikkuse kohta.

Üldist

Enne küsimustele vastamist selgitame, et riigi eriplaneering (REP) on ainus riigi tasandi planeering, mille alusel saab kavandada olulise ruumilise mõjuga ehitisi. Seda kasutatakse juhul, kui esineb suur riiklik või rahvusvaheline huvi, eelkõige valdkondades nagu riigikaitse, energeetika, gaasitransport, jäätmemajandus ja maavarade kaevandamine. REP-i algatamise vajadust hindab MKM üksnes [nõuetekohase REP algatamise taotluse](#) alusel. Käesolevaga ei anna me hinnangut konkreetsete projektide REP-i vajaduse ega huvi olemasolu kohta, vaid selgitame õigusraamistikku ja asjakohaseid põhimõtteid.

Oluline on silmas pidada, et suuremahulisi ehitisi on võimalik kavandada ka kohaliku omavalitsuse planeeringutega. Kuna REP sisaldab endas kohaliku omavalitsuse planeerimisautonoomia riivet, kasutatakse seda instrumenti vaid mõjuval põhjusel. Seetõttu eelistatakse ruumiotsuste tegemist KOV-i tasandil ning täpsema info saamiseks tuleb pöörduda vastavate omavalitsuste poole.

Küsimus 1. Kas andmekeskust saab PlanS § 27 lg 1 järgi lugeda objektiks, mille osas on eeldatavalt vajalik algatada riigi eriplaneering?

Vastus: Vt ülaltoodud üldist selgitust. Esitatud teabe põhjal saame üksnes märkida, et andmekeskus kui ehitis ei kuulu PlanS § 27 lg 2 nimetatud ehitiste loetellu ning selle osas ei ole hetkel võimalik teha järeldusi ka PlanS § 27 lg 3 alusel.

Küsimus 2. Kas andmekeskuse ühendamiseks loodava 110kV või 330kV elektriühenduse loomiseks on vajalik algatada eriplaneering? Kui ei ole, millisel tasemel (millise planeeringuga) on otstarbekas elektriühendus lahendada?

Vastus: Kõrgepingeliinid alates 110 kV kuuluvad PlanS § 27 lg 2 objektide hulka, mille kavandamisel võib kasutada REP-i, kuid see ei ole kohustuslik. Maakaabelliinide puhul ei saa automaatselt eeldada olulist ruumilist mõju – seda tuleb hinnata iga juhtumi korral eraldi,

arvestades tehnilisi vajadusi ning keskkonna- ja ruumimõjusid. Sellest sõltub ka REP-i vajaduse kaalumine. REP-i koostamise vajadust võib eeldada eelkõige juhul, kui tegemist on riikliku põhivõrgu või üleriigilise tähtsusega kõrgepingeliiniga.

Küsimus 3. Palun välja tuua võimalikud erisused 110kV ja 330kV kõrgepingeliini ja maakaabli kavandamise vahel.

Vastus: Õhuliine peetakse üldjuhul tehniliselt ja majanduslikult tõhusamaks, samas kui maakaablid sobivad eeskätt visuaalsete ja ruumiliste mõjude vähendamiseks. Lahenduse valik sõltub alati konkreetsetest asjaoludest ning tehakse planeerimismenetluses. Õhuliinidel on tavaliselt suurem visuaalne mõju ja ruumivajadus (sh laiem kaitsevöönd), mis suureneb pingetaseme kasvades. Maakaablitel on väiksem visuaalne mõju, kuid kõrgema pingega võivad kaasnedä täiendavad rajatised ja suurem maa-ala vajadus, muutes planeerimise keerukamaks. Seetõttu on madalama pingega lahendused üldjuhul lihtsamini planeeritavad, samas kui kõrgema pingega liinid – nii õhuliinid kui maakaablid – nõuavad ulatuslikumat ruumilist kaalumist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ivan Sergejev

planeeringute asekanstler

Kadi-Kaisa Tarkiainen

kadi-kaisa.tarkiainen@mkm.ee